



Sygn. akt IV KK 81/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

Protokolant Dorota Szczerbiak

w sprawie J. M.

oskarżonego z art. 56 § k.k.s. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 7 listopada 2019 r.

kasacji Prokuratora Generalnego – Ministra Sprawiedliwości

wniesionej na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 6 marca 2018r. w sprawie II AKa (...)

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w N. z dnia 9 marca 2017 r. w sprawie

sygn. akt II K (...)

uchyla zaskarżony wyrok w części, w jakiej nie zawiera on obligatoryjnego rozstrzygnięcia o obowiązku uiszczenia wymaganej należności publicznoprawnej – art. 41 § 2 i 4 pkt 1 k.k.s. i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...)

UZASADNIENIE

J. M. stanął pod zarzutem popełnienia 6 przestępstw, w tym przestępstwa skarbowego kwalifikowanego m. in. z art. 56 § 1 k.k.s.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w N. z dnia 9 marca 2017 r. w sprawie sygn. akt II K (...) uniewinniono oskarżonego od jednego z postawionych mu zarzutów i uznano między innymi za winnego wskazanego wyżej przestępstwa skarbowego, za które wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności i 700 stawek dziennych grzywny po 700 zł każda, tj. 490.000 zł. Ta kara jednostkowa została objęta karą łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 900 stawek dziennych grzywny po 600 zł każda tj. 540.000 zł.

Wyrok zaskarżony został apelacjami obrońców, w których podniesiono zarzuty obrazy prawa materialnego – art. 299 § 1 k.k. i art. 276 k.k., błędu w ustaleniach faktycznych, obrazy prawa procesowego – art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k., 167 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i 424 k.p.k. oraz rażącej surowości wymierzonych kar.

Podnosząc powyższe wniesiono o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego od części stawianych zarzutów lub uchylenie w tym zakresie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a alternatywne o złagodzenie kar jednostkowych oraz kary łącznej i warunkowe zawieszenie jej wykonania.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 6 marca 2018 r. w sprawie II AKa (...) zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że uniewinnił oskarżonego od jednego z przypisanych mu czynów, a w zakresie przestępstwa skarbowego złagodził karę do 2 lat pozbawienia wolności i określił nową wartość stawki dziennej grzywny na 300 zł, czym złagodził wymierzoną grzywnę do 210 000zł. Kara ta została objęta karą łączną 2 lat pozbawienia wolności i 800 stawek dziennych grzywny po 300 zł każda. Wykonanie kary łącznej warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 4 lata. W pozostałym zakresie wyrok utrzymano w mocy.

Kasację od tego orzeczenia, w części dotyczącej kary, na niekorzyść skazanego, wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny zarzucając w niej:

- rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 41 § 4 k.k.s. w zw. z art. 41 § 2 k.k.s., polegające na nieorzeczeniu przez Sąd Apelacyjny w (...) obligatoryjnego obowiązku uiszczenia wymaganej należności publicznoprawnej, która nie została uregulowana, przy zastosowaniu warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego J. M., któremu przypisano popełnienie przestępstwa skarbowego, w związku z którym nastąpiło uszczuplenie publicznoprawnej należności.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535 § 5 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 5 października 2019r. (zmienionym przez art.1 pkt 93 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz.1694)

Bezsprzecznie Sąd Odwoławczy rozpoznając sprawę nie dostrzegł, że zgodnie z dyspozycją art. 41 § 2 i § 4 pkt 1 k.k.s. warunkowo zawieszając wykonania kary przy skazaniu za przestępstwo skarbowe w związku z którym nastąpiło uszczuplenie należności publicznoprawnej, gdy tej wymagalnej należności nie uiszczono (a tak jest w przypadku czynu przypisanego w pkt II) obligatoryjnie winien orzec obowiązek uiszczenia równowartości tego uszczuplenia i wyznaczyć ku temu termin.

Sąd ten nie przedstawił w tej materii również rozważań, które pozwoliłyby na przyjęcie, że kwestię powyższą rozważał i doszedł do wniosku, iż takie zobowiązanie nie powinno być wobec skazanego orzeczone.

Na taką możliwość wskazała obrona w odpowiedzi na kasację. Zauważyć w tej kwestii jednak należy, że Firma Handlowa „S.” Spółka Jawna, w obszarze fikcyjnej sprzedaży kart „pre paid”, dokonywanej przez skazanego, nie prowadziła legalnej działalności, która mogła po jej stronie zrodzić zobowiązanie podatkowe, tym samym nie istnieje niebezpieczeństwo podwójnego obciążenia i Spółki jawnej „S.” – nałożeniem zobowiązania podatkowego i skazanego jako faktycznego

sprawcy tego uszczerplenia, zobowiązaniem do uiszczenia równowartości takiego uszczerplenia. W tym kontekście nie są przecież tożsamymi pojęcia: „uszczerplenie należności publicznoprawnej” i „równowartość” takiego uszczerplenia.

Wobec naruszenia przepisu mającego charakter obligatoryjny, przyjęć należy, że opisane naruszenie prawa miało charakter rażący i w sposób istotny wpłynęło na treść wydanego w sprawie wyroku.

Zważywszy na powyższe, kasację należało uznać za oczywiście zasadną i wyrok uchylić w zaskarżonej części (uwzględniając normę art. 425 § 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., pozwalającą skarżyć brak określonego rozstrzygnięcia) do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd winien rozstrzygnąć ją w przekazanym mu zakresie, dostrzegając treść art. 41 § 2 i § 4 pkt 1 k.k.s.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.